

Universitätsbibliothek Paderborn

**Pastorum Continens Doctrinas, & Industrias ad Pastorale
Munus piè, fructuosè, ac securè obeundum pertinentes,
Unà cum Casibus frequentiùs circa idem Officium
occurrere solitis, & ex communiote ...**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1678

Membrum VI. De Scientia Ascetica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49267](#)

Manuale Becani, Corvini, Clypeus Fidei, Colloquia Stephori Pflaumeri servire poterunt. Secundò, ut fundamentales quasdam doctrinas & materias, ex quibus tanquam primis principiis ferè omnes aliae fidei conclusiones dependent, solidè apprehendere conetur, quales v. g. sunt de Jure Controversiarum, de Ecclesia, de Verbo DEI, de Vocacione Ministrorum, & maximè de tali syllogismo, quo non epi possint uti, & utantur ad fidem contrariam probandam adversarij, pro probatione fidei suæ afferendo. Tertio, quoniam varia admodum sunt Personæ hæresi infectæ, quarum conversionem cooperari debet Pastor, bene studiet genium singularum, modumque efficacem cumdem de erroribus obiciendis agendi, quem quidem pulchri Becanus in præfatione sui Manualis docet.

M E M B R U M VI.

De Scientia Ascetica.

Qu. 1. *Quid intelligatur per hanc Scientiam Asceticam?*
Resp. intelligi eam scientiam, quæ ad perfectionem obdennam, atque etiam ad vitia eradicanda, virtutēsque plantandas ordinatur: tantóque magis necessaria est Pastor, quanto magis proprium est illius officium, animas sibi commissas dirigere & juvare, ut quisque perfectionem suo finit convenientem consequatur.

Qu. 2. *Quid potissimum sit observandum circa hanc Scientiam?*
Resp. primò, ut solidus modus addiscatur cognoscendi vocationem, statumque à DEO præordinatum eligendū, quem quidem in finem libellus ea de re ex instituto edidit v. g. Lessij, aut Manuale Sodalitatis servire poterunt. Secundò, ut natura perfectionis, vitiorūmque ac virtutum, media, quibus eas acquirere, aut eradicare valeamus, bene cognoscantur, quem in finem servient, Trivium Cælestis, quod est compendium Asceseos ex optimis Auctoribus collectum, Alberti Magni Paradysus, Jacobi Alvarez tractatus de Vitiis & Virtutibus &c. Tertiò, ut tentationes & afflictiones potiores variorum statuum, mediāque solida & opportuna ad easdem superandas, vel æquo animo supportandas dignoscantur; pro quo scopo obtinendo proderit Alphonus Rodriguez.

Rodriques p. 2. tract. 4. Ribera de tribulationibus, vel etiam Pædagogus Christianus in 2. parte fusè hac de re agens, Clypeus Patientiae à Corero conscriptus &c.

Qu. 3. *Quibus mediis usendum sit ad hanc Scientiam comparandam?* Resp. sequentibus præcipue. Primo, *Studio insignis perfectionis & familiaritatis cum DEO*: hoc enim medio plerique SS. Patres, aliisque celebriores Ascetæ tantum terum asceticarum notitiam sunt adepti: Unde rectè Thomas Kempensis l. 3. c. 43. DEV M sic loquentem introducit: *Ego sum, qui humilem in puncto elevo mentem, ut plures aeterna veritatis capiat rationes, quam si decem annis studiasset in scholis.* Secundo, *Instructio periti Magistri*, quo medio antiqui olim Eremitæ usi ad tantam cœlestium rerum notitiam pervenerunt. Tertio, *Accuratâ, & frequenti lectione Ascetarum*, eorum præcipue, qui magis hac in Scientia excelluerunt, & meliorem ordinem, copiosiorem materiam, & clariorem proponendi modum observant, & afferunt. Qui quidem Ascetæ ad tres ordines revocari possunt, quarum prima SS. Patres, secunda Concionatores, tertia alios Auctores, qui integros tractatus de perfectione, aut virtutibus & vitiis scripsérunt, continent; de quarum posterioribus duabus classibus nihil speciale occurrit monendum, nisi quod magno selectu sint arripiendi & legendi; ex primæ vero classis Auctoris, nempe SS. Patribus, ut optatus fructus referatur, rectè monent nonnulli, sequentes tres industrias observandas esse. Primo, ut bene discatur, quinam ab Ecclesia inter SS. Patres censeantur, & quas potissimum materias singuli pertractant: Item quo dicendi genere quisque maximè excelluerit: nam S. Ambrosius in sensu allegorico, S. Hieronymus in sensu litterali, S. Aug. in anagogico, S. Gregorius in morali, præceteris excelluisse dicitur. Secundo, ut bene nosse studeat, quantum auctoritatis ijsdem tribuendum sit, videlicet quod, quando omnes unanimiter circa aliquam doctrinam consenserint, & haec ab Ecclesia vel Pontificibus, ut vera recepta, & approbata est, infallibilem auctoritatem habeant; si autem non recepta sit, metaphysicè quidem fallibilem, moraliter vero infallibilem auctoritatem retineant. Si denique singuli vel pauci tantum aliquam doctrinam tradant, humanam tantum, licet extraordinariam auctoritatem

merentur. Tertiò, ut nō sit præcipua quædam principia seu regulas, quæ in eorum lectione observandæ sunt, quæ v. g. sunt, quod multa frequenter potius per modum exegesis, quād ad suam sententiam indicandam promonstrant: quod, ubi sibi contrarij sunt, eorum auctoritas preferenda, qui magis ad Ecclesiæ sensum accedere videntur; quod, ubi in quibusdam locis de eorum mente non continetur omnino à veritate aberrasse creduntur, ex aliis eorumbris, locisve de illorum sententia judicandum sit.

M E M B R V M VII.

De Scientia Iuris Canonici.

Qu. 1. *Quare Pastor scientiam hanc comparare debet?*
 Resp. ob triplicem causam. Primo, ut suo munere dignè fungatur, quam causam Cælestinus Papa decr. 38. nulli indicavit, dum dixit: *Nulli Sacerdoti licet Canonem regnare, nec quidquam facere, quod Patrum regulis possit obviare; quaenam enim res dignè à nobis servabitur, si Decretalium norma constitutorum pro aliorum libitu licentia permisâ populi frangatur?* Secundo, ut codem munere quietè fungatur, quod vel maximè obtinebit, si meminisse poterit, se infestationibus suis regulam ab Ecclesia præscriptam secutum, que adeò facilè ratione in DEO & Superioribus redditum esse. Tertiò, ut fructuose eodem fungatur: nam sic ipse poterit propheticam illam promissionem à Davide Psalm. factam impletumiri, quā dixit: *Beatus vir, qui non abiit consilio impiorum (mandata DEI temere transgredientium sed in lege Domini voluntas eius, & erit tanquam lignum, ex plantatum est secus decursus aquarum, & fructum suum dabit in tempore suo, & folium eius non defluet, & omnia quaenam faciet, prosperabuntur,*

Qu. 2. *Quid potissimum circa hanc scientiam observandas sit?* Resp. sequentes industrias adhibendas esse. Primo, bene discere studeat, quibus libris constet Jus Canonicum, quomodo illi citari soleant. Secundo, ut pariter addiscat, quantam dicti libri auctoritatem habeant, scilicet quem auctorem habet auctor, qui ante illum textum citatur. Tertio, si eum Pontifex definitivo modo protulisse dicitur, infallibiliter habet; si aliquis ex sanctis Patribus, magnam, sed non infalli-